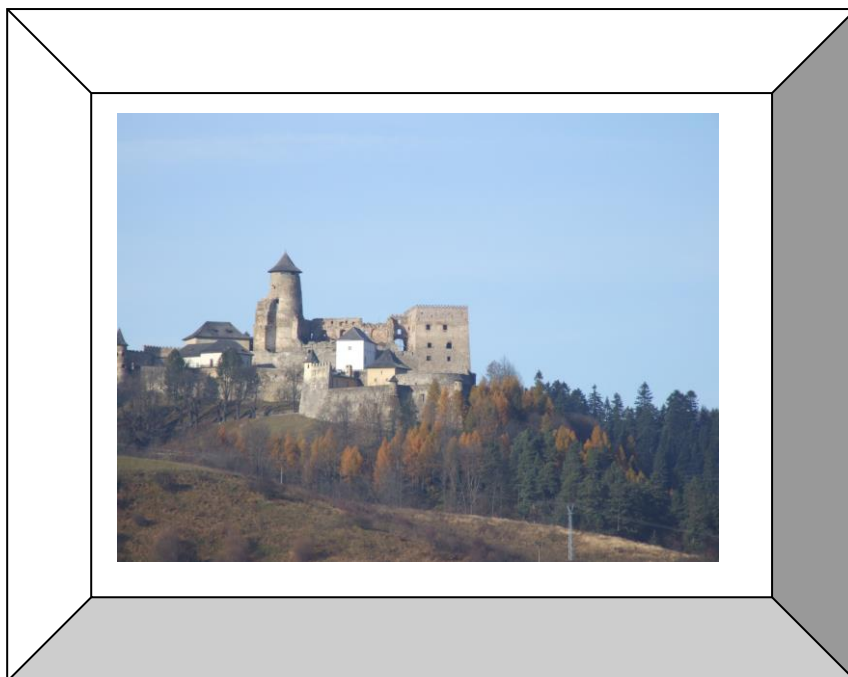

*Motto:
Zem sme nezdedili od našich otcov,
ale vypožičali sme si ju od našich detí.*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
mesta Stará Ľubovňa na obdobie 2013 – 2020
(Schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 412 dňa 15.11.2012)

Program rozvoja mesta Stará Ľubovňa

na obdobie 2015 – 2020

(Schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 231 zo dňa 10.12.2015)

Štruktúra dokumentu - OBSAH:

Označenie kapitoly – časti	Názov kapitoly – časti	strana
	Úvod - Proces a história tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej PHaSR), PRM (ďalej PRM)	
A)	Analytická časť	
	1. Súhrnná geografická, kultúrno-historická a sociálno-ekonomická charakteristika mesta – analýza východiskovej situácie	
	2. Dostupnosť územia mesta	
	3. Analýza väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja na území mesta	
	4. Určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia mesta, definovanie podmienok udržateľného rozvoja mesta, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie (SWOT analýza)	
B)	Strategická časť	
	1. Stratégia rozvoja mesta, ktorá určuje hlavné smery, priority a ciele rozvoja mesta, odhad budúceho vývoja mesta pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik, využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja,	
	2. Princípy udržateľného rozvoja mesta – princípy miestnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja mesta	
	3. Hlavné smery, priority a ciele rozvoja mesta	
C)	Programová časť	
	1. Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PRM (Zásady pri uplatňovaní PRM)	
D)	Realizačná časť	
	1. Postupy inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva	
	2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRM	
	3. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PRM mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov	

	4. Vecný a časový harmonogram realizácie PRM, postupy tvorby akčných plánov	
	5. Postupy aktualizovania a zmien PRM, schvaľovanie	
E)	Finančná časť	
	1. Finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PRM	
	2. Finančné zabezpečenie partnerstva pri realizácii PRM	
	3. Analýza finančných potrieb a možností financovania realizácie PRM (podmieňujúca doložka na financovanie z dotácií)	
F)	Vízia, Stratégia, Ciele, Úlohy	
	1. Technická infraštruktúra – dopravné komunikácie, inžinierske siete	↓
	2. Infraštruktúra bývania - revitalizácia sídlisk	
	3. Infraštruktúra pre investorov - hospodársky rozvoj mesta	
	4. Sociálna oblasť a prevencia kriminality	
	5. ROM agenda	
	6. Šport	
	7. Školstvo a všestranný rozvoj mládeže	
	8. Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca	
	9. Životné prostredie	
	10. Informatizácia spoločnosti	
	11. Kultúra, tradície a významné osobnosti	

Zostavenie a grafická úprava:

Pracovná komisia, menovaná príkazom primátora mesta č. 19/2011 zo dňa 11.4.2011

Aktualizované znenie (2015-2020): Eulalia Štefanová, projektový referát

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, v aktualizovanom znení ako Program rozvoja mesta (ďalej tiež PHaSR, PRM, PROGRAM) je strednodobým programovým dokumentom. Jeho vypracovanie a schválenie je v súlade so záujmami mesta, ktoré svoj rozvoj plánuje z pohľadu skutočných potrieb obyvateľov mesta a na realizáciu rozvoja využíva okrem interných zdrojov financovania aj externé zdroje - fondy EÚ a iné fondy, vrátane štátneho rozpočtu. PROGRAM je vypracovaný v súlade so zákonom 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a bude využívaný pri príprave krátkodobých rozvojových plánov (akčných plánov) mesta a pri spracovávaní žiadostí o dotácie – finančných príspevkov na realizáciu aktivít, ktoré sú v programe uvedené.

Úvod

Proces a história tvorby programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Vstup Slovenska do Európskej únie priniesol so sebou aj možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov. Jednou z podmienok na získanie týchto financií je súlad projektu alebo projektovej aktivity s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, vypracovaný „zdola“ – obyvateľmi mesta, poskytne totiž základný rámec potrieb a požiadaviek obyvateľov v súlade s tým, ako si práve obyvatelia predstavujú „svoje mesto“. Už v roku 2001 zástupcovia mesta iniciovali zostavenie a ratifikáciu tohto dokumentu v programe „Trvalo udržateľné mestá na Slovensku“. Prvý pracovný tím tak v rokoch 2001 – 2002 vypracoval základné analýzy v jednotlivých oblastiach, špecifikoval potreby a predstavy v oblasti rozvoja mesta.

Následne v roku 2003 Mesto Stará Ľubovňa zareagovalo na výzvu Nadácie otvorenej spoločnosti a v rámci programu „Verejná správa“ požiadalo o grant na vypracovanie mestskej stratégie rozvoja. Žiadosť bola úspešná a na základe metodiky spracovania strategického dokumentu Mesto vybralo ako koordinátora projektu organizáciu ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný život Košice, ktorá sa opiera o princípy otvorenej spoločnosti a pri práci spolupracuje so všetkými skupinami občanov.

Jedným z cieľov projektu bolo vytvoriť čo najreálnejší obraz súčasného stavu, ale aj vízie sledovaného územia – mesta Stará Ľubovňa. Boli vypracované SWOT analýzy, kde sa použil objektívny pohľad na dianie v meste a okrem slabých stránok a ohrození boli identifikované aj silné stránky a príležitosti. Koncom októbra 2003 pracovný tím spracoval trinásť rozvojových oblastí:

1.	Sociálna infraštruktúra
2.	Školstvo
3.	Kultúra
4.	Šport
5.	Cestovný ruch
6.	Technická infraštruktúra
7.	Hospodárska činnosť
8.	Mládež
9.	Služby
10.	Informatika a komunikácia
11.	Životné prostredie
12.	ROM agenda
13.	Tradície a osobnosti

Po identifikácii problémov a zadaní cieľov dňa 20. 11. 2003 bol návrh prvej stratégie predložený mestskému zastupiteľstvu v pracovnej verzii, aby sa k nemu zástupcovia mesta postavili z pozície odborníkov a odborných komisií. Vznosené relevantné pripomienky boli zapracované do pripraveného materiálu a ten bol predložený mestskému zastupiteľstvu na schválenie. Dňa 16. 12. 2003 bol prvý PHaSR prijatý mestským zastupiteľstvom a ponúknutý občanom mesta ako alternatíva zlepšenia života v našom krásnom a pokojnom meste.

Jednotlivé úlohy programového dokumentu sa začali plniť v roku 2004. V jeseni roku 2007 bol vypracovaný a mestským zastupiteľstvom schválený „Akčný plán projektových a investičných aktivít mesta Stará Ľubovňa na roky 2007 – 2013“, ktorý rozpracoval niektoré úlohy z platného PHaSR a priniesol návrhy nových úloh, ktorých realizáciu si vyžiadali nové potreby mesta a jeho občanov. Akčný plán bol doplnením existujúceho PHaSR a jeho kompletne vyhodnotenie bolo vykonané koncom roka 2010, kedy bola platnosť prvého PHaSR predĺžená do konca roka 2011.

V roku 2012 Mesto Stará Ľubovňa prostredníctvom svojich zamestnancov zabezpečilo aktualizáciu spracovaného PHaSR, návrh bol zverejnený na webovom sídle Mesta s výzvou na zasielanie pripomienok, doplnení a návrhov. V rámci tejto elektronickej verejnej diskusie bolo doručených viac ako 50 pripomienok, relevantné boli zapracované do konečnej verzie aktualizovaného PHaSR na obdobie 2012 – 2020 a takto aktualizovaný program bol predložený na schválenie Mestskému zastupiteľstvu. Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 15. 11. 2012 schválilo navrhnutý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Stará Ľubovňa na obdobie 2013 – 2020 uznesením č. 412.

Novelizácia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, podľa ktorého sa programy spracovávajú, účinná od 1.1.2015 priniesla pre obce zmeny v tom, že

- Došlo k zmene § 5, kde medzi základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja patrí v zmysle písm. c) program rozvoja obce, t. j. došlo k potrebe zmeniť názov programového dokumentu
- Podľa § 12 obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja v zmysle písm. b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnou plánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, t. j. bola obciam uložená nová povinnosť predkladať vyhodnotenie plnenia programu
- Došlo k zmene § 8 v bode 3, čím sa mení aj štruktúra programu, jeho jednotlivé časti a ich obsah.

Vzhľadom k vyššie uvedenej novelizácii zákona bolo potrebné zosúladiť existujúci PHaSR s legislatívou, a to jeho aktualizáciou pretože pôvodný PHaSR bol schválený do roku 2020.

Projektovým referátom Mestského úradu v Starej Ľubovni bolo preto vypracované aktualizované znenie programu ako **Program rozvoja mesta**, toto aktualizované znenie bolo zverejnené na webovom sídle Mesta na účely pripomienkovania v rámci širokého partnerstva. Konečná verzia aktualizovaného **Programu rozvoja mesta Stará Ľubovňa 2015 – 2020** bola predložená Mestskému zastupiteľstvu na schválenie. Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 10.12.2015 schválilo navrhnutý **Program rozvoja mesta Stará Ľubovňa 2015 – 2020** uznesením č. 231.

A) Analytická časť

1. Súhrnná geografická, kultúrno-historická a sociálno-ekonomická charakteristika mesta – analýza východiskovej situácie

Mesto Stará Ľubovňa sa nachádza na severnom Slovensku, v regióne horného Spiša, v blízkosti hraníc s Poľskom. Neďaleko sa nachádzajú Vysoké Tatry. Mesto Stará Ľubovňa sa rozprestiera v Ľubovnianskej kotline, pod výbežkom Ľubovnianskej vrchoviny, na sútoku rieky Poprad s Jakubiankou.

Za najstaršiu stopu o osídlení mesta Stará Ľubovňa človekom sa považuje nález sivého radiolaritu, predbežne datovaný do stredného úseku staršej doby kamennej - paleolitu. Strategickú polohu tohto kraja si všimol už rímsky cisár Marcus Aurelius, ktorý tu chcel po zriadení provincií Marcomania a Sarmatia, posunúť hranice Rímskeho impéria. Najstaršia listinná zmienka o Starej Ľubovni je z r. 1292. Nesporné však je, že existovala už skôr. Po postavení hradu Ľubovňa sa obec zmenila na podhradie a tým sa zväčšil jej význam.

Pre rozvoj mesta bol významný rok 1364, kedy Kráľ Ľudovít I. udelil Starej Ľubovni dve privilégia. Prvou listinou ju povýšil na kráľovské mesto s právami, aké používalo mesto Košice a Budín. Druhou listinou z 13. októbra 1364 dal mestu široké výsady pri vydržiavaní výročných trhov. Ďalší vývoj podstatne ovplyvnilo zálohovanie územia poľskému kráľovi v r. 1412 - 1772. Mesto sa stalo známym hospodárskym a kultúrnym centrom. Po skončení zálohu mesto stratilo výnimočné postavenie, opustili ho úradníci a šľachta. Stará Ľubovňa sa stala len administratívnym centrom.

Historické jadro mesta tvorí pravidelné námestie obdĺžnikového tvaru s meštianskymi domami s renesančnou dispozíciou a neskoršími barokovými a klasicistickými úpravami. Dominantou námestia je kostol svätého Mikuláša pochádzajúci z obdobia okolo r. 1280 a Provinčný dom - bývalé sídlo gubernátora zálohovaných spišských miest, v r. 1639 prestavané v renesančnom slohu.

Jedinečnou historickou dominantou mesta je zachovalý Ľubovniansky hrad z 13. storočia, ktorý bol prestavaný v 16. – 17. storočí a ktorý sa vypína na hradom vrchu nad

mestom. Dnes v ňom sídli vlastivedné múzeum. V podhradí je situovaný skanzen s nádhernými drevenými stavbami a dreveným kostolíkom.

Mesto Stará Ľubovňa ako aj jeho okolie je súčasťou regiónu Spiš. Tento región disponuje veľkým kultúrnym a prírodným bohatstvom. Vzhľadom na polohu mesta (pri hraniciach s Poľskou republikou), jeho históriu a prírodné krásy je možné konštatovať, že mesto má všetky predpoklady stať sa vyhľadávaným v oblasti celoročného cestovného ruchu.

Aj z toho dôvodu sa stalo členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu „Severný Spiš Pieniny“, ktorá vznikla v januári roku 2012 v zmysle zák. 91/2010 Z. z. s cieľom podporiť a aktívne vytvárať podmienky pre rozvoj cestovného ruchu na vybratom území severného Spiša a Pienin.

2. Dostupnosť územia mesta

Mesto Stará Ľubovňa má podľa posledného sčítania z mája roku 2011 celkom 16 239 obyvateľov. Na území mesta Stará Ľubovňa je v súčasnosti

➤ 33 ulíc:

1.mája, 17. novembra, Bernoláková, Budovateľská, Duklianskych hrdinov, Garbiarska, Farbiarska, Hviezdoslavova, Janka Kráľa, Jarmočná, Komenského, Letná, Levočská, Lipová, Mierová, Mýtna, Obchodná, Obrancov mieru, Okružná, Popradská, Prešovská, Sládkovičova, SNP, Štúrova, Tatranská, Tehelná, T. Vansovej, Továrenská, Vsetínska, Za vodou, Zámocká, Zamoyského, Zimná.

➤ 2 námestia:

Námestie generála Štefánika, Námestie svätého Mikuláša.

Mesto Stará Ľubovňa má s okolitým regiónom zabezpečené spojenie

- a) železničnou dopravou v západnom smere na Poprad a vo východnom smere cez železničný uzol Plaveč v smere na Prešov a na Poľskú republiku (Muszyna, prípadne Krakow)
- b) autobusovou dopravou
- c) v rámci mesta je zabezpečovaná mestská hromadná doprava.

3. *Analýza väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja na území mesta*

Analýzy súčasného stavu v jednotlivých oblastiach života a rozvoja mesta boli vykonané pri spracovávaní nasledovných strategických a programových dokumentov v jednotlivých oblastiach:

- Koncepcia rozvoja mesta Stará Ľubovňa v oblasti tepelnej energetiky, spracovaná v júni 2006
- Koncepcia práce s deťmi a mládežou v meste Stará Ľubovňa na roky 2008 – 2013, spracovaná v roku 2008
- Koncepcia rozvoja mestskej časti Podsadek v Starej Ľubovni do roku 2015 (s výhľadom do roku 2020), spracovaná v marci 2009
- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Stará Ľubovňa na roky 2010 – 2013, spracovaný v roku 2010
- Lokálna stratégia komplexného prístupu pre mesto Stará Ľubovňa (pre marginalizované rómske komunity), spracovaná v roku 2010

Tieto dokumenty mesta obsahujú aj akčné plány na zabezpečenie navrhovaných opatrení. Dokumenty sú v úplnom znení zverejnené na www.staralubovna.sk v časti „Dokumenty“. Mesto Stará Ľubovňa vykonáva svoje opatrenia aj prostredníctvom Všeobecne záväzných nariadení, ktoré sú v aktuálnom znení zverejnené na www.staralubovna.sk v časti Všeobecne záväzné nariadenia mesta.

4. *Určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia mesta, definovanie podmienok udržateľného rozvoja mesta, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie (SWOT analýza)*

Udržateľná kvalita života, harmonický život všetkých obyvateľov mesta a rozvoj miestnej ekonomiky žiada zosúladienie stratégií socio-ekonomického rozvoja so všetkými formami kapitálov mesta - prírodného, ľudského, spoločenského, fyzického a finančného.

Na základe vyjadrení a pripomienok obyvateľov v rámci vykonanej SWOT analýzy súčasného stavu bolo zistené, že obyvatelia mesta ako priority vnímajú:

- vytváranie nových pracovných príležitostí, najmä pre mladých ľudí
- vytvorenie podmienok sociálnej starostlivosti pre starých a chorých ľudí
- rozvoj školstva, zlepšenie kvality vzdelania a starostlivosť o mládež
- riešenie rómskych otázok

- opravu ciest a komunikácií v meste
- vytvorenie nových služieb
- zlepšenie kvality životného prostredia
- záchrana a oprava bytového fondu
- vytvorenie zariadení pre oddych a voľný čas
- záchranu a opravu kultúrnych pamiatok
- rozvíjanie ľudských zdrojov.

Posilnenie sociálneho a ekonomického rozvoja mesta a zlepšenie života v ňom je potrebné riešiť komplexne, teda z hľadiska ekonomického, sociálneho, inštitucionálneho a v neposlednom rade i z hľadiska ochrany a tvorby životného prostredia. Túto požiadavku napĺňajú prístupy a nástroje teórie „udržateľného živobytia“, ktoré uplatňujú princípy trvalej udržateľnosti a rozvoja. Pre objasnenie uvádzame definíciu „udržateľného živobytia“, ktorá je aplikovaná v rôznych častiach sveta organizáciami ako napríklad UNDP (Rozvojový program OSN), DFID (Britské oddelenie pre medzinárodný rozvoj), CARE a ďalšie:

- “Živobytie pozostáva zo schopností, zdrojov a aktivít nevyhnutných pre život.”
- “Živobytie je trvalo udržateľné, ak sa dokáže zotaviť zo stresov, šokov a uchová si alebo vylepší si svoje schopnosti a zdroje teraz i v budúcnosti bez porušovania prírodných zdrojov.”

Prístup „udržateľného živobytia“ bol aplikovaný aj pri analýzach vykonaných za mesto Stará Ľubovňa. Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Stará Ľubovňa 2003 - 2008“ bol vytvorený z pohľadu potreby trvalo udržateľného živobytia (tiež života) – TUŽ všetkých obyvateľov mesta. Súčasťou tohto programu je aj vykonaná SWOT analýza.

Partnerské mestá:

- Báčsky Petrovec (Srbsko)
- Biograd na Moru (Chorvátsko)
- Nowy Sacz (Poľsko)
- Svaljava (Ukrajina)
- Balčík (Bulharsko)
- North Augusta (Južná Karolína, USA)
- Połaniec (Poľsko)
- Vsetín (Česko)

Podrobnejšie a aktuálne informácie o partnerských mestách sú na webovom sídle Mesta

<http://www.staralubovna.sk/partnerske-mesta/>

B) Strategická časť

1. Stratégia rozvoja mesta, ktorá určuje hlavné smery, priority a ciele rozvoja mesta, odhad budúceho vývoja mesta pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik, využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja – VIZIA, kde mesto

- má komplexne vybudovanú technickú infraštruktúru, inžinierske siete, bezpečné mestské komunikácie, má kvalitné dopravné napojenie na štátne cesty a železnice
- má vytvorené podmienky pre dôstojné bývanie svojich občanov, vrátane komplexnej infraštruktúry oddychových zón
- má identifikované priemyselné zóny a podporuje/usmerňuje rozvoj ekonomických aktivít práve v týchto zónach bez narušania pokojného života obyvateľov
- podporuje rozvoj služieb poskytovaných obyvateľom
- zabezpečuje kvalitnú a dostupnú sociálnu pomoc obyvateľom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii
- má vytvorené podmienky na uplatnenie sa znevýhodnených skupín obyvateľov a podporuje občianske organizácie pôsobiace v tejto oblasti
- podporuje integráciu Rómov s prihliadnutím na ich historické a kultúrne osobitosti a chráni ich právo na voľbu spôsobu svojho života
- má vybudované všeobecne dostupné zariadenia pre aktívny i rekreačný šport a umožňuje obyvateľom ich využívanie
- podporuje všestranný rozvoj osobnosti všetkých skupín svojich obyvateľov, hlavne vzdelávanie detí a mládeže a seniorov
- má vytvorené priaznivé podmienky pre aktívny cestovný ruch a stále zabezpečuje ich rozvoj a inováciu
- udržiava a rozvíja kontakty so zahraničnými partnermi na úrovni samosprávnych orgánov partnerských miest
- zabezpečuje pre svojich obyvateľov čisté a zdravé životné prostredie a motivuje občanov a podnikateľov k ochrane a tvorbe životného prostredia
- má vytvorené personálne a technické podmienky na otvorenú komunikáciu pracovníkov samosprávy s obyvateľmi na základe využívania moderných IKT
- má vytvorené podmienky pre všestranné kultúrne vyžitie obyvateľov
- udržiava a rozvíja tradície ako žriedlo duchovného rastu občanov

2. *Princípy udržateľného rozvoja mesta – princípy miestnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja mesta*

„ZELENÁ PRE naše MESTO!“

princípy rozvoja mesta

- *o t v o r e n o s ť*

voľné a časovo neobmedzené možnosti prístupu obyvateľa mesta k práci v skupine alebo k spolupráci so skupinou, aktívnu v oblasti rozvoja mesta

- *n e z á v i s l o s ť*

rešpektovanie rôznorodosti názorov a myšlienok všetkých obyvateľov mesta

- *a k t i v i t a*

záujem vplývať osobným konaním jednotlivca na smerovanie a rozvoj života v meste

- *p o z i t í v n o s ť*

dosahovanie všeobecnej občianskej spokojnosti a radosti z prežívania života v meste

- *k v a l i t n é ž i v o t n é p r o s t r e d i e*

zdroj najväčšieho bohatstva StaroĽubovňanov.

3. Hlavné smery, priority a ciele rozvoja mesta

1.	Technická infraštruktúra – dopravné komunikácie, inžinierske siete	Vytvoriť komplexné, kvalitné a bezpečné dopravné prepojenie mesta s okolím pre všetkých obyvateľov, vrátane hendikepovaných
2	Infraštruktúra bývania – revitalizácia sídlisk	Zabezpečiť kvalitné podmienky na bývanie obyvateľov na území mesta, vrátane revitalizácie obytných zón na území mesta tak, aby mali obyvatelia vytvorené podmienky pre dôstojné bývanie a oddychové a relaxačné aktivity
3.	Infraštruktúra pre investorov - hospodársky rozvoj mesta	Identifikovať priemyselné zóny na území mesta v ÚPM, podporovať vznik nových podnikateľských aktivít a usmerňovať ich charakter, podporovať aj vznik nových pracovných príležitostí na území mesta. Vytvárať priaznivé podmienky pre rozvoj kvalitných služieb poskytovaných obyvateľom mesta, a tým podporovať aj vznik nových pracovných príležitostí na území mesta.
4.	Sociálna oblasť a prevencia kriminality	Zabezpečiť kvalitné a dostupné sociálne služby skupinám obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii Zabezpečiť pomoc obyvateľom mesta, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a podporiť ich integráciu do spoločnosti
5.	ROM agenda	Zabezpečiť integráciu rómskej minoritnej skupiny obyvateľov, resp. podporiť alternatívny spôsob života minoritnej spoločnosti na území mesta podľa jej vlastných legitímnych potrieb a práv na sebaurčenie
6.	Šport	Vytvoriť podmienky na uspokojenie všetkých športových a relaxačných potrieb obyvateľov mesta
7.	Školstvo a všestranný rozvoj mládeže	Zabezpečovať kvalitný výchovnovzdelávací proces na všetkých mestom riadených školách a podporovať rozvoj vzdelávacieho procesu na ostatných školách (súkromných, stredných a pod.) Predchádzať vzniku negatívnych patologických spoločenských javov, akými sú drogové závislosti, gemblerstvo a iné závislosti
8.	Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca	Vytvárať podmienky na rozvoj cestovného ruchu v regióne a podporovať organizácie, ktoré pôsobia v oblasti cestovného ruchu Zabezpečiť kvalitnú medzinárodnú spoluprácu mestskej samosprávy s partnerskými mestami a inými regiónmi v záujme výmeny skúseností

9.	Životné prostredie	Zabezpečiť kvalitu životného prostredia na území mesta, vrátiť úctu k životnému prostrediu v záujme práva budúcich generácií na čisté a zdravé životné prostredie v našom meste
10.	Informatizácia spoločnosti	Vytvoriť optimálne podmienky na využívanie najmodernejších elektronických zariadení na operatívnu komunikáciu medzi mestskou samosprávou a obyvateľmi /podnikateľmi / návštevníkmi
11.	Kultúra, tradície a významné osobnosti	Vytvoriť podmienky na všestranné kultúrne vyžitie obyvateľov mesta a zabezpečiť európsky kultúrny štandard v kultúrnych ustanovizniach, riadených Mestom Vytvoriť podmienky na zabezpečenie zachovania a rozvíjania tradícií a ľudových zvykov a na podporu výchovy k patriotstvu

C) Programová časť

1. Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PRM (Zásady pri uplatňovaní PRM)

Pre zabezpečenie princípov rozvoja mesta boli schválené nasledujúce zásady realizácie PHaSR:

1. Všetky aktivity rozvojového programu mesta, ako aj podpora aktivít iných organizácií pôsobiacich na území mesta, bude podmienená dodržiavaním podmienok trvalo udržateľného života (rozvoja) spoločnosti.
2. Do realizácie plánovaných aktivít budú prizývaní a zapájaní obyvatelia mesta a bude podporovaný ich iniciatívny prístup k účasti na správe vecí verejných.
3. Mesto bude pri realizácii plánovaných aktivít spolupracovať
 - so sociálnymi partnermi, ktorí pôsobia na území mesta
 - so zástupcami všetkých sektorov, ktorých organizácie pôsobia na území mesta (štátny sektor, všeobecná štátna správa, podnikateľský sektor, mimovládny sektor)
 - so susediacimi obcami tak, aby rozvoj mesta bol ústretový aj pre príslušné obce a aj v ich záujme
 - s obcami aj vzdialenejšími od mesta, ale nachádzajúcimi sa pod „pólmi“ rastu tak, aby v prípade záujmu týchto obcí Mesto zahrnulo aj potreby týchto obcí do svojho rozvojového plánu
 - s Ľubovnianskym združením miest a obcí, ktorého je mesto členom, pri vytváraní a realizácii regionálnych rozvojových programov.
4. Mesto bude rešpektovať a zohľadňovať prírodné a historické danosti územia mesta a chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja. Bude chrániť svoje výhľady na otvorenú nezastavanú krajinu a nebude pri umiestňovaní investícií (rozvojových plôch) podporovať vytváranie nových sídelných jednotiek mimo

zastavaného územia a plôch v náväznosti na zastavané územia (v zmysle schváleného územného plánu mesta – ÚPN) a nebude podporovať vytváranie nových izolovaných celkov.

5. Všetky verejné dokumenty budú sprístupňované v aktualizovanej forme na web stránke mesta (www.staralubovna.sk), kde bude organizované aj ich verejné pripomienkovanie, v prípade záujmu budú dokumenty sprístupnené a poskytnuté obyvateľom mesta aj v písomnej forme.
6. Schválené koncepčné materiály (Koncepcie, Stratégie, Programy a pod.) bude Mesto – príslušné oddelenie Mestského úradu podľa oblastí tohto Programu, spracovávať do formy „Akčných plánov“ na jednotlivé roky, ktoré budú prehodnotené 1x ročne nasledovným postupom:
 - vypracuje sa vyhodnotenie príslušného Akčného plánu v danej oblasti
 - vypracuje sa analýza a posúdenie toho, či nerealizované aktivity je potrebné presunúť do nového roka, alebo ich potreba už je neaktuálna
 - vypracuje sa návrh nového Akčného plánu na nasledujúci rok
 - predloží sa nový Akčný plán na bežný rok na schválenie mestskému zastupiteľstvu v rámci schvaľovania ročného rozvojového plánu Mesta (RPM)
7. Mesto bude vytvárať podmienky na zapájanie mladých občanov do aktivít tak, aby v každej odbornej komisii pracoval minimálne 1 mladý človek vo veku do 30 rokov, aby bol takto využitý tento perspektívny potenciál v prospech rozvoja mesta.
8. Mesto bude cielene vyberané dane a poplatky (za odpady, za psov, za rozkopávky, za ovzdušie a pod.) späťne využívať na riešenie problematiky v danej oblasti a bude viesť prehľadné evidencie príjmov a výdavkov v každej oblasti samostatne, tieto evidencie budú verejnosti sprístupnené.
9. Mesto bude vytvárať podmienky na zapájanie seniorov do aktivít, aby v každej odbornej komisii pracoval minimálne 1 senior vo veku nad 62 rokov, aby mohli seniori svoj potenciál a svoje životné skúsenosti a múdrosti využiť v prospech rozvoja svojho mesta.

10. Pri budovaní a rekonštrukcii zariadení, ktoré patria do pôsobnosti Mesta, budú projekty smerovať do prednostného využitia relevantných technológií, znižujúcich energetickú náročnosť a zvyšujúcich ekonomickú efektívnosť, vrátane využitia alternatívnych a obnoviteľných zdrojov v zmysle filozofie trvalo udržateľného života (rozvoja).
11. Plánovanie nových projektov verejných objektov a komunikácií, ich obnovy a rekonštrukcie, bude Mesto podmieňovať realizáciou bezbariérových prístupov s maximálnym ohľadom na zapájanie a angažovanie hendikepovaných občanov do života v meste.
12. Pri realizácii aktivít, ktoré sú podmienené vykonávaním verejnoprospešných prác, bude mesto vytvárať podmienky na zapájanie znevýhodnených skupín do pracovných činností.
13. Na zabezpečenie aktivít, pre ktoré už boli vytvorené mestské organizácie a spoločnosti, bude mesto prednostne využívať prácu týchto organizácií. Ekonomickú efektívnosť týchto spoločností bude posudzovať pravidelným ročným rozborom hospodárenia, ktorý bude následne prístupný zverejnením na web stránke Mesta.
14. Mesto bude pri projektovaní komunikácií na území mesta uprednostňovať občana pred vozidlami, bude na kritických miestach osadzovať retardéry (spomaľovače), budovať ostrovčeky na zúženie ciest a zníženie rýchlosti áut, aby sa zvýšila bezpečnosť chodcov
15. Pre realizáciu jednotlivých projektov bude mesto využívať subjekty, ktorých výber bude vykonávať transparentne v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.
16. Mesto bude chrániť zeleň na svojom území a prednostne bude riešiť investície tak, aby nedošlo k znižovaniu rozlohy existujúcej zelene a aby nedošlo k výrubom existujúcej vzrastlej zelene.
17. Mesto bude chrániť vodu a vodné zdroje na svojom území a vytvorí podmienky na jej zdržanie v krajine, a to zachytávaním vody, využívaním zatrávňovacích podkladov, budovaním vodných plôch a pod.

D) Realizačná časť

1. Postupy inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva

Partnerská spolupráca predstavuje zmysluplnú činnosť, ktorá okrem toho, že predstavuje hodnoty ako priateľstvo a spoluprácu, zvyšuje povedomie medzi ľuďmi. Predstavuje príležitosť na zdieľanie problémov, výmenu názorov a porozumenie odlišným názorom v oblastiach spoločného záujmu.

Spolupráca sa môže sústrediť na celý široký rozsah činnosti v kompetencii mesta od “ľahkých” aktivít, ako sú napríklad spoločné podujatia zamerané na výmenu skúseností až po spoločné stratégie trvalo udržateľného rozvoja v oblastiach ako sú školstvo, zdravotníctvo, cestovný ruch, doprava, životné prostredie, technologický rozvoj, rozvoj ľudských zdrojov, sociálna inklúzia, občianstvo, miestne služby atď. Partnerstvo môže zahŕňať široký rozsah aktérov z dvoch alebo viacerých oblastí (volení predstavitelia, pracovníci úradov, mládež, dôchodcovia, predstavitelia subjektov a spolkov pôsobiacich na území mesta atď.).

Dobre sa vyvíjajúca partnerská spolupráca môže so sebou priniesť veľa výhod nielen pre mesto, ale aj pre miestne spoločenstvo. Partnerská spolupráca bez aktívneho zapojenia občanov mesta nemá perspektívu.

Preto sa **Program rozvoja mesta** pripravuje a zabezpečuje pri uplatňovaní partnerstva. K vypracovaniu PRM boli prizvaní sociálno-ekonomickí partneri, ktorí sa nachádzajú na území mesta, kde žijú, bývajú, podnikajú, prevádzkujú svoje živnosti, poskytujú poradenstvo, pracujú v mimovládnych a podobných organizáciách, aktivizujú sa v záujmových skupinách, organizujú skupiny aktivistov vo voľnom čase a podobne.

Návrh Programu rozvoja mesta bol zverejnený na web stránke mesta s výzvou pre všetkých sociálno-ekonomických partnerov na podávanie pripomienok, podnetov, návrhov a pod. Relevantné a akceptovateľné podnety boli zapracované do konečného návrhu PRM, ktorý bol schválený. PRM je však živým dokumentom, t j. sociálno-ekonomickí partneri môžu aj naďalej podávať svoje návrhy a podnety, tieto sa budú minimálne 1x vyhodnocovať a v prípade potreby dôjde k aktualizácii PRM.

2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRM

Na realizáciu schváleného PROGRAMU Mesto Stará Ľubovňa využije všetky svoje organizačné štruktúry.

Primátor mesta má samostatné a nezávislé postavenie, ktoré vyplýva zo zákona. Primátor mesta je zákonom a Ústavou Slovenskej republiky konštituovaný ako najvyšší

výkonný orgán mesta a predstaviteľ mesta. Primátora mesta volia obyvatelia obce na 4 roky na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním (čl. 69 ods. 3 Ústavy SR a § 1 zák. č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí). Funkcia primátora je verejná funkcia, ktorá sa nevykonáva v pracovnom pomere. Primátor nie je zamestnancom mesta, ale niektoré jeho nároky sa posudzujú, ako by bol zamestnancom mesta. Funkcia primátora je monokratická. Primátor je členom mestského zastupiteľstva, ale nie je volený zastupiteľstvom mesta. Primátor mesta bude svojou osobou a osobným nasadením viesť pracovný tím mestského úradu k úspešnému naplneniu PROGRAMU.

Realizáciu PROGRAMU budú priebežne v rámci svojich kompetencií a pracovných povinností zabezpečovať jednotliví zamestnanci mestského úradu. Organizačná schéma Mestského úradu v Starej Ľubovni, platná a aktualizovaná forma je zverejnená na www.staralubovna.sk v časti Samospráva.

3. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PROGRAMU s ustanovením merateľných ukazovateľov

Monitorovanie a hodnotenie plnenia schválených úloh a opatrení sa vykonáva vo forme predkladania dokumentu „Rozbor projektových aktivít“ mestskému zastupiteľstvu. Tento je priebežne aktualizovaný. Merateľnými ukazovateľmi bude splnenie jednotlivých špecifických cieľov, schválených pre jednotlivé oblasti.

Hodnotenie sa vykoná vo vzťahu „plánované špecifické ciele / splnené špecifické ciele“.

4. Vecný a časový harmonogram realizácie PRM, postupy tvorby akčných plánov

PRM je zostavený na obdobie rokov 2015 – 2020 obsahuje vízie, základné ciele, špecifikáciu cieľov a v niektorých prípadoch aj konkrétne úlohy. Pre dosiahnutie jednotlivých cieľov bude na úrovni ročného plánu úloh zostavený Akčný plán – Rozvojový program mesta, v ktorom sú zahrnuté všetky plánované rozvojové úlohy na nasledujúci rok. Tento Rozvojový program mesta podlieha schvaľovaniu v mestskom zastupiteľstve, vrátane jeho aktualizácií počas daného roka. Spracovávanie Rozvojového programu mesta na príslušný rok zabezpečuje oddelenie výstavby, územného rozvoja a životného prostredia, v spolupráci s projektovým referátom.

Do **Akčného plánu – Rozvojového programu mesta na príslušný kalendárny rok** sa navrhujú:

- a) Akcie a úlohy, ktoré sa nepodarilo splniť v uplynulom roku a ich plnenie je relevantné, potrebné a vyžadované, prípadne na financovanie danej akcie a úlohy už boli vyčlenené a schválené finančné prostriedky
- b) Akcie a úlohy, ktoré sú už pripravené projekčne, nachádzajú sa v tzv. zásobníku projektov a predpokladá sa ich plnenie v danom plánovanom roku
- c) Akcie a úlohy, ktorých realizáciu by Mesto chcelo realizovať, preto plánuje vypracuje príslušnej dokumentácie v danom plánovanom roku

5. Postupy aktualizovania a zmien PRM, schvaľovanie

PRM je „živý“ dokument, bude neustále podrobovaný vyhodnocovaniu, pripomienkovaniu a dopĺňovaniu. V procese aktualizácie sa bude:

- a) Zverejňovať návrh nového znenia PRM
- b) Výzva sociálno-ekonomickým partnerom na pripomienkovanie nového znenia PRM
- c) Vykoná sa zapracovanie relevantných pripomienok, návrhov, podnetov, zmien
- d) Predloží nový návrh PRM Mestskej rade na vyjadrenie
- e) V prípade potreby sa ešte zapracujú navrhované zmeny
- f) Predloží sa nový návrh PRM na schválenie Mestskému zastupiteľstvu
- g) Zverejní sa nový PRM na web stránke.

E) Finančná časť

1. Finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PRM

Mesto Stará Ľubovňa na zabezpečenie svojich plánovaných aktivít, a teda aj na realizáciu PHaSR, bude zostavovať vždy programový rozpočet na nasledujúci rok, ktorý sa schvaľuje koncom bežného roka. Jeho návrh spracováva za účasti všetkých vedúcich jednotlivých oddelení mestského úradu hlavný ekonóm mesta a je schvaľovaný mestským zastupiteľstvom.

Plnenie rozpočtu sa prejednáva v mestskom zastupiteľstve s obsahom nasledujúcich dokumentov:

- záverečný účet a výročná správa za predchádzajúci rok
- uzávierkové účty
- poznámky k účtovnej uzávierke
- stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu a výročnej správe
- správa nezávislého audítora

2. Finančné zabezpečenie partnerstva pri realizácii PRM

Mesto predpokladá, že sociálno-ekonomickí partneri budú participovať na tvorbe, pripomienkovaní a dopĺňovaní návrhu PRM na princípoch dobrovoľnosti. V prípade, že si situácia vyžiada osobnú účasť daného partnera, resp. že po dohode Mesta s partnerom vzniknú partnerovi náklady spojené so zabezpečením relevantných analýz alebo štúdií, Mesto bude vopred plánovať finančné prostriedky aj na takúto účasť partnerov pri navrhovaní PRM.

3. Analýza finančných potrieb a možností financovania realizácie PRM

Mesto Stará Ľubovňa na financovanie svojho PROGRAMU využije všetky zdroje, ktoré sú a budú k dispozícii, v členení:

a) vlastné zdroje mesta, a to tak finančné ako aj personálne vo forme účasti všetkých svojich obyvateľov a podnikateľov, ktorí na území mesta vykonávajú svoje podnikateľské aktivity

b) cudzie zdroje – predovšetkým rôzne fondy, nadácie, granty, podporné programy, v prípade potreby aj úverové zdroje na krytie kapitálových výdavkov.

Podmieňujúca doložka na financovanie z dotácií:

§ 8 ods. 6 zákona č. 539/2008 Z. z.:

„Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie **je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie** zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2“, t. j. zo zdrojov EÚ.

F) Vízia, Stratégia, Ciele, Úlohy

Vízia, stratégia a ciele PROGRAMU sú spracované v prílohách pre nasledujúce oblasti:

1.	Technická infraštruktúra – dopravné komunikácie, inžinierske siete
2.	Infraštruktúra bývania – revitalizácia sídlisk
3.	Infraštruktúra pre investorov - hospodársky rozvoj mesta
4.	Sociálna oblasť a prevencia kriminality
5.	ROM agenda
6.	Šport
7.	Školstvo a všestranný rozvoj mládeže
8.	Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca
9.	Životné prostredie
10.	Informatizácia spoločnosti
11.	Kultúra, tradície a významné osobnosti